

Discussiestuk

Over de de verhouding aktiecentrum-haags partijbestuurslid
door Jaap de Jong

Nu ik tijdens het najaarscongres in het landelijk partijbestuur ben gekozen, zou ik graag zien dat de vergadering van het haagse aktiecentrum een duidelijke uitspraak doet over de relatie tussen mij en het aktiecentrum. Omdat ik vind dat ook op mij de verplichting rust, een politieke achterban te organiseren en deze dan ook genoeg mogelijkheden te geven, wil ik hierbij voor de regeling van die relatie een aantal voorstellen doen.

Hoewel het vanzelfsprekend zou moeten zijn, wil ik toch eerst nog een aantal argumenten herhalen die pleiten vóór zo'n regeling.

- Vanuit de democratiseringsgedachte is het logisch dat 'vertegenwoordigers', zowel op parlementair niveau als in andere politieke organen (binnen de partij), gebonden worden aan vormen van last en ruggespraak, zodat de achterban (respectievelijk kiezers en partijleden/aktiecentra) voortdurend hun invloed kunnen uitoefenen op de discussie in 'hogere' organen.

- Daarnaast heeft een 'vertegenwoordiger' er groot belang bij, een georganiseerde achterban te hebben, die hem zowel praktisch als meningvormend kan ondersteunen.

- Ik ben zelf ook alleen accoord gegaan met mijn kandidaatstelling in de verwachting dat het haagse aktiecentrum in staat zou zijn, als kritisch volgende achterban op te treden. Dat is voor mij een absolute voorwaarde om als vertegenwoordiger te kunnen optreden. Ik wil mezelf daarmee beschermen tegen invloeden van de situatie die bij mij 'aanpassingstendensen' tot gevolg kunnen hebben, bijvoorbeeld 'denken op bestuurlijk niveau'. Ik vind dat ik nú op een goede politieke lijn zit, ik vind nú dat het vasthouden aan die lijn

belangrijker moet zijn dan het ervan afwijken om bijvoorbeeld invloed te behouden of te verwerven.

Ik zou dan ook willen, dat mij op deze uitspraak gewezen wordt, wanneer ik later anders zou beweren.

Natuurlijk zijn er ook principiële argumenten tégen een dergelijke regeling aan te voeren.

- Partijbestuursleden zijn gekozen door het congres; de hele partij is dus hun achterban, niet één aktiecentrum.

- De aktiecentra met bestuursleden worden zo bevoordeeld boven alle andere: de eerste hebben meer invloed.

Beide argumenten hebben principiële waarde, en blijven die ook houden, maar in de praktische situatie staan daar genoeg andere argumenten tegenover om toch over te gaan tot een duidelijke vastlegging van een band met het eigen aktiecentrum.

- Het congres kiest weliswaar, maar kon mij alleen maar kiezen omdat ik door het haagse aktiecentrum als kandidaat naar voren gebracht was.

- De keuze van het congres was -wat betreft het inhoudelijk politieke mandaat- onduidelijk. Het congres was namelijk niet in staat gesteld de politieke mening van de kandidaten te vergelijken met partijprogramma en hun eigen mening. Het haagse aktiecentrum heeft mij daarentegen kandidaat gesteld omdat het het vertrouwen had dat ik ook in het partijbestuur zou werken volgens de politieke lijn van 'Den Haag'.

De belangrijkste indicatie voor mijn politieke gezindheid was dan ook voor het congres: het feit dat ik hagenaar ben.

- Het feit dat ik me bind aan 'Den Haag' sluit allerlei vormen van beïnvloeding door andere partijleden en -organen niet uit, maar ik heb genoeg inzicht en ervaring (wat Den

*De afspraak met me Jan - Jan de Jas m
A.C. De Haag*

radikaal aktief 1974 nummer 13

december 1974

Haag betreft) om erop te vertrouwen dat ik me op mijn beurt kan vinden in haar politieke lijn.

- Elk bestuurslid heeft een eigen achterban en bevoordeelt het ene partijlid of -kader boven het andere door het verstrekken van informatie, omdat er praktische, historische en persoonlijke banden liggen. Wanneer die re zijn, is het ook beter ze te reguleren zodat men er greep op kan krijgen.

- Congres en kerngroep blijven te allen tijde hogere organen binnen de partij; ze hebben verschillende mogelijkheden om bindende uitspraken te doen.

- Het is ook voor niet vertegenwoordigde aktiecentra van belang dat bestuursleden zich binden aan een gedeelte van de achterban.

- Het vergroot -in vergelijking met de huidige situatie, objectief gemeten- de inspraakmogelijkheid voor de basis in het partijbeleid.

Na deze lange inleiding (die ook zo lang is omdat ik me -na bespreking ervan- in eventueel voorkomende situaties beter zal kunnen verdedigen) over naar de praktische afspraken.

Om een controlerende en begeleidende rol te kunnen spelen, heeft het aktiecentrum natuurlijk informatie nodig. Voor een gedeelte kan die informatie worden opgedaan uit de media en de voortreffelijke berichtgeving uit allerlei kaders binnen de partij en de -binnenkort vaker verschijnende- PPRak.

Voor een ander gedeelte is het van mij afhankelijk. Omdat het op zich een onwenselijke situatie is, dat degene die gecontroleerd moet worden ook de informatie moet geven op grond waarvan men hem controleert, vind ik dat vooral hierover duidelijke afspraken nodig zijn.

1. Te allen tijde kunnen partijleden het bestuurslid om informatie vragen. Hij zal die vragen zo goed mogelijk moeten beantwoorden, en wanneer hij zelf niet voldoende informatie heeft, die moeten vergaren.

2. Gestreefd moet worden naar een regelmatige verslaggeving in Radikaal Aktief over zijn activiteiten in en vanuit het partijbestuur. Wanneer die niet heeft plaatsgevonden, dient deze mondeling gegeven te worden in de ledenvergadering.

3. Na afspraak kunnen partijleden bij het bestuurslid thuis stukken inzien.

4. Bovendien neemt het bestuurslid de stukken van het partijbestuur mee naar de ledenvergadering, zodat ze daar ter inzage kunnen liggen.

(NB. Bij het inzicht geven in de stukken, wordt de openbaarheid ervan als regel gehanteerd, de geheimhouding als een met redenen omklede uitzondering.

Vanzelfsprekend kan het bestuurslid door de ledenvergadering ter verantwoording worden geroepen wanneer hij deze plichten niet of onvoldoende nakomt.

Een volgend, en verderstrekkend voorstel is, dat op de vergadering ruimte wordt gemaakt op de agenda voor een aantal vaste punten, te vatten onder 'verantwoording vertegenwoordigers'. Te denken valt hierbij aan kerngroepleden, leden van de fractie, vertegenwoordigers in het gewestelijk bestuur, provinciaal bestuur.)

5. De ledenvergadering heeft de mogelijkheid haar partijbestuurslid opdracht te geven bepaalde zaken in het partijbestuur ter discussie te stellen en daarbij bepaalde standpunten in te nemen.

Een vraag is nog, of daarvoor extra regels gemaakt moeten worden. Bij-

voorbeeld: agendering vooraf, met welke meerderheid van stemmen. Dit houdt mi. ook in dat de ledenvergadering de mogelijkheid heeft het bestuurslid -wanneer deze dergelijke opdrachten weigert uit te voeren of naar de mening van de vergadering onvoldoende uitvoert- de opdracht te geven zijn bestuurszetel ter beschikking te stellen.

Als laatste opmerking: Ik vind dat regelingen gehanteerd moeten worden als minimum-mogelijkheden, waaraan in ieder geval voldaan moet worden. Ze mogen echter niet gebruikt worden als excuses om niet méér te doen.

Jaap de Jong.